

Автоматизовані мобільні заводи для виробництва дизельного біопалива

У статті розглянуто технічну та технологічну характеристику автоматизованих мобільних заводів для виробництва дизельного біопалива ТОВ «Елерон».

Ключові слова: дизельне біопаливо, мобільний завод, ТОВ «Елерон».

Більшість країн світу, в їх числі й Україна, ведуть пошук альтернативних джерел енергії, зокрема, для виробництва дизельного біопалива.

Співробітники НУБіП України та ТОВ «Елерон» розробили технології, що дозволяють отримувати паливно-мастильні матеріали, базові трансмісійні оливи й оливи-присадки (протиспрацювальні, протизадірні, поліфункціональні), гліцерин, змащувально-охолоджувальні рідини для металообробки та інші корисні продукти з рослинних і тваринних жирів. Розробки науковців удостоєні золотих медалей на виставках Агро-2010, Агро-2011 (рис. 1).

Рис. 1 – Нагороди, отримані на виставках

Базовий завод для виробництва дизельного біопалива (рис. 2) відзначається мобільністю (рис. 3) і легко транспортується (займає дві третини причепа-довгоміра), працює в автоматичному режимі, керуваному мікропроцесором, потребує невеликих затрат часу для введення в експлуатацію. Процес виготовлення дизельного біопалива складається з кількох етапів, які реалізуються в олівідтискному та естерному модулях заводу.

Насіння ріпаку (соняшнику, сої тощо) автоматично транспортується на відтискний прес 7 (рис. 2), з якого олія надходить у відстійник 9, де звільняється від шламу, який насосом повертається для додаткового відтискання у прес. Попередньо очищена олія з відстійника 9 для повного очищення подається у фільтр-прес 6, а потім – у збірник чистої олії 8, в якому підігрівається до заданої температури. Підігріта олія насосом подається в

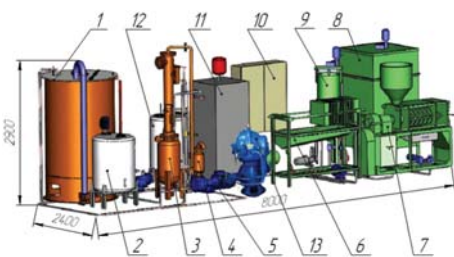

Рис. 2 – Принципова схема базового заводу для виробництва дизельного біопалива: 1 – реактор; 2 – місткість для метанолу та КОН; 3 – апарат ректифікації; 4 – абсорбер; 5 – вакуум-насос; 6 – фільтр-прес; 7 – відтискний прес; 8 – накопичення олії; 9 – відстійник; 10 – шафа керування; 11 – водонагрівач; 12 – місткість для води; 13 – сепаратор

реактор 1. Туди ж перекачується з місткості 2 розчин каталізатора у метанолі. При постійному кавітаційному змішуванні і підігріванні реагентів за допомогою водонагрівача 11 і водяного контура в реакторі проходить

Рис. 3 – Мобільний завод, продуктивністю 3 тонни біопалива на добу, після транспортування у м. Чигирин

реакція переестерифікації олії, в результаті якої утворюються РМЕ (естери), що за характеристиками близькі до нафтового дизельного палива.

В реакторі з палива видаляється гліцерол (сирий гліцерин), залишки каталітичного розчину, і за допомогою кислого або нейтрального мийного розчину, який подається насосом з ємності 12, відбираються залишки мила, метанолу, поверхнево-активних речовин.

Отримані естери олії висушуються в роторному ректифікаційному апараті 3, а залишки води та метанолу конденсуються в абсорбері 4. Регенований метанол може повертатись у збірник 2 або нейтралізуватись в абсорбері. Звільнені від води та метанолу олійні естери, пройшовши через систему фільтрів, додатково очищуються від води і механічних домішок на сепараторі і подаються у збірну ємність для подальшого використання в якості дизельного біопалива.

На сьогодні розроблено мобільні заводи різної потужності. ТОВ «Елерон» спеціалізується на випуску заводів продуктивністю від 1 до 20 тонн. Заводи комплектуються олійним, естерним та очисним модулями, які можуть поставлятись замовнику окремо. Технічні рішення, застосовані в конструкціях мобільних заводів, захищені десятьма патентами України.

Якість виготовленого біопалива рослинних і тваринних жирів відповідає стандартам: ДСТУ 6081-2009; EN14214, ASTM D-6751.

Заводи успішно експлуатуються в Черкаській і Хмельницькій областях.

Анотація. В статтю розглянуто технічну та технологічну характеристику автоматизованих мобільних заводів для виробництва дизельного біопалива ТОВ «Елерон».

Summary. The article deals with technical and technological characteristics of automated mobile plants for the production of biodiesel of "Eleron" company.

Стаття надійшла до редакції 22 квітня 2013 р.